

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție:
în componența completului de judecată
Președinte – Talpă Boris
Judecători - Eremciuc Ghenadie, Mânăscurtă Igor

Judecând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, *Tăut Dorina*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2022, în cauza penală de învinuire a lui

Țigulea Artemie xxxxx

Darmancev Dumitru xxxxx

Moldovan Dumitru xxxxx

Mamulat Anatolie xxxxx

Termenii de examinare:
prima instanță: 16.10.2017 - 30.10.2019;
instanța de apel: 11.12.2019 - 07.12.2022;
instanța de recurs: 27.03.2023 - 14.12.2023.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor din dosar, Completul de judecată

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Criuleni, sediul Dubăsari din 30 octombrie 2019, **Țigulea Artemie**, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, și în baza acestei Legi, i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de amendă 450 (patru sute cincizeci) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 9 000 (nouă mii) lei.

Prin aceeași sentință, **Moldovan Dumitru**, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la 287 alin.(2), lit. b) Cod penal, și în baza acestei Legi, i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de amendă 400 (patru sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 8 000 (opt mii) lei.

Prin aceeași sentință, **Darmancev Dumitru**, a fost achitat de la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Prin aceeași sentință, **Mamulat Anatolie**, a fost achitat de la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

S-a încasat în mod solidar din contul inculpaților **Țigulea Artemie** și **Moldovan Dumitru**, în beneficiul *Statului*, suma de 57, 00 (cinczeci și șapte, 00) lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

S-a lăsat fără soluționare acțiunea civilă a lui **Filipenco Marian**, urmând ca încasarea prejudiciului moral și material să se soluționeze în procedură civilă separată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că: *Țigulea Artemie, Darmancev Dumitru, Moldovan Dumitru și Mamulat Anatolie, au fost puși sub învinuire* că, la 14.03.2016, aproximativ la ora 04:30 de comun acord, aflându-se în stradă, în fața barului ÎI "Nedzelschi Natalia" amplasat în sat. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, încălcând grosolan ordinea publică, din intenții huliganice, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, fără motiv, prin obrăznicie deosebită, au generat un conflict cu xxxxx, inițial l-au amenințat și ulterior au aplicat violența fizică, față de acesta, manifestată prin multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului victimei, cauzându-i acestuia leziuni corporale, care conform raportului de examinare medico-legală nr. 1 00 din 16.03.2016, s-a calificat ca vătămări ușoare.

Prin urmare, acțiunile inculpaților **Țigulea Artemie** și **Moldovan Dumitru** au fost încadrate juridic de către prima instanță în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal - *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite de mai multe persoane.*

La fel, prin rechizitoriu, de către organul de urmărire penală, acțiunile inculpaților **Darmancev Dumitru** și **Mamulat Anatolie**, au fost calificate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod Penal - *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite de mai multe persoane.*

3. Nefiind de acord cu sentința, a declarat apel procurorul în Procuratura raionului Dubăsari, *Gherb Vitalie*, care a solicitat, admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, în privința lui **Darmancev Dumitru** și **Mamulat Anatolie**, din motivul ilegalității, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Pe **Darmancev Dumitru** de recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie suma de 20 000 lei;

- Pe **Mamulat Anatolie** de recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie suma de 20 000

lei.

De încasat în mod solidar de la *Țîgulea Artemie, Darmancev Dumitru, Moldovan Dumitru și Mamulat Anatolie*, în beneficiul Statului, cheltuielile de judecată în sumă de 57 lei.

3.1. În motivarea apelului, a menționat că, prima instanță a apreciat greșit acțiunile inculpaților Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie, în raport cu faptele infracționale imputate acestora, fapt ce a determinat achitarea acestora.

Totodată, a evidențiat că, infracțiunea a fost comisă la 14.03.2016, perioadă când unitatea convențională a fost egală cu 20 lei, din care motive prima instanță a admis erori la stabilirea exactă a pedepsei inculpaților Țîgulea Artemie și Moldovan Dumitru, astfel, fiind condamnați respectiv, la 450 unități convenționale, indicând că constituie suma de 9000 (patruzeci mii) lei și 400 unități convenționale, ce constituie suma de 8000 (opt sute) lei.

A specificat că, vinovăția inculpaților Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie în comiterea infracțiunii imputate, este demonstrată prin probe acumulate legal în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul cercetării judecătorești.

A menționat că, soluția de condamnare care se solicită, se întemeiază pe declarațiile părții vătămate xxxxx care sunt în coroborare cu probele și mijloacele materiale, în special plângerea acestuia, raportul de expertiză medico-legală.

La fel, a relatat că, mijloacele materiale de probă anexate la cauză, indicate în lista anexă a rechizitoriului, demonstrează vinovăția inculpaților, mijloace coroborând între ele, identificând faptele infracționale imputate inculpaților.

Astfel, prin plângerea depusă de către partea vătămată s-a constatat că, a fost agresat fizic de mai multe persoane

Prin urmare, potrivit raportului de expertiză medico – legală, s-a concluzionat că, părții vătămate i-au fost aplicate multiple lovituri cu pumnii și picioarele.

Or, martorul Leășco Denis a indicat că, partea vătămată a fost lovit în incinta barului, iar apoi în stradă, cu picioarele și pumnii de toți patru inculpați.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2022, apelul procurorului, s-a respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit just starea de fapt și de drept ce se află în concordanță deplină cu materialele cauzei, care au fost apreciate corect și instanța de fond întemeiată a ajuns la concluzia despre nevinovăția inculpaților Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați.

La fel a notat că, împrejurările ce determină necesitatea achitării lui Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie au fost constatate prin totalitatea de probe prezentate de partea acuzării și apărării în cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, iar instanța de fond a ajuns corect și în mod justificat la concluzia că, inculpații Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie, urmează a fi achitați, din motiv că nu se constată vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, deoarece în acțiunile ultimilor nu s-a constatat

existența faptelor infracționale.

A mai menționat că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate prin prisma utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege și în mod just a conchis asupra achitării inculpaților Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a relatat că, probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședința instanței de fond și apel nu au fost suficiente pentru a concluziona asupra vinovăției inculpaților Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie.

Verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor prezentate de către procuror și examinate de prima instanță, probelor cercetate suplimentar în instanța de apel, probelor scrise din dosar, a considerat că, instanța de fond a constatat în mod justificat faptul că vinovăția inculpaților nu a fost confirmată prin probe pertinente și concludente.

Reiterând aceste rigori de drept, în raport cu motivele invocate de acuzatorul de stat precum că, prima instanță a pronunțat o sentință ilegală de achitare a inculpaților și că ultimii urmau să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 al. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a constată că, prima instanță nu a comis careva erori de fapt și de drept, care ar impune casarea sentinței adoptate în partea achitării inculpaților. Instanța de apel a relatat că, aceste afirmații ale părții acuzării reprezintă opinia subiectivă a apelantului or, prima instanță în sentință, corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul achitării inculpaților, luând în vedere probele prezentate de către partea acuzării și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, care au fost apreciate potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al admisibilității, pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Cu referire la declarațiile părții vătămate xxxxx, date în cadrul urmăririi penale, instanța de apel nu le-a putut pune la baza unei hotărâri de condamnare în privința lui Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie, învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Codul penal, deoarece nu a putut pune la baza unei sentințe de condamnare, declarațiile părții vătămate xxxxx depuse în cadrul urmăririi penale, fără ca aceasta să fie audiată nemijlocit din nou în ședința instanței de fond cât și în instanța de apel, pentru a nu încălca principiul nemijlocirii procesului penal, principiul contradictorialității în procesul penal și prezumția nevinovăției.

Cu referire la declarațiile martorului Lașco Denis, s-a notat că, acestea nu coroborează cu celelalte probe administrate în cursul urmăririi penale, cu atât mai mult acestea sunt contrazise de alte probe, nemijlocit prin alte acțiuni procesuale efectuate la caz și anume prin procesul-verbal de examinare a înregistrărilor video din 08.04.2016.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, *Tăut Dorina*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită, casarea totală a deciziei în privința inculpaților Țigulea Artemie, Darmancev Dumitru, Moldovan Dumitru și Mamulat

Anatolie, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

5.1. În motivarea recursului menționează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, or motivarea soluției este expusă neclar.

Acuzarea consideră că, decizia instanței de apel prin care a fost menținută sentința privind achitarea inculpaților Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie, este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece, instanța de apel nu a depus efortul necesar pentru a nu lăsa nici un aspect al complexului faptic nestabilit, astfel încât a mers pe ideea preconcepută a instanței de fond, privind nevinovăția inculpaților.

Achitându-i pe Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie, atât instanța de fond cât și instanța de apel, s-au bazat doar pe declarațiile inculpaților, fără a lua în considerație toate probele acuzării.

Instanța de apel a apreciat probele eronate, fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea incriminată inculpaților, astfel încalcând prevederile art. 101 alin.(1) Cod de procedură penală.

Întâi de toate, atât instanța de fond, cât și instanța de apel, nu au luat în considerație declarațiile părții vătămate, martorilor și a probelor prezentate de acuzare, adoptând o hotărâre reieșind în mod parțial, doar din declarațiile inculpaților și pledoria apărătorilor lor.

În cursul cercetării judecătorești partea vătămată Filipenco Marian nu a fost audiată pe motivul aflării acestuia peste hotarele Republicii Moldova.

În fapt, deși partea vătămată nu a fost audiată în instanța de judecată, declarațiile acestuia sunt în coroborare cu probele și mijloacele materiale de probă la caz, cum ar fi:

- cererea cet. xxxxx prin care solicită să fie trași la răspundere penală cet. Țîgulea Artemie, Moldovan Dumitru, Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie care la data de 14.03.2017 l-au bătut;

- informația telefonică a șefului de post a SP Doroțcaia, Nicolaev A., unde este indicat că la 14.03.2017, aproximativ la ora 04.30, în stradă în s. Doroțcaia, raionul Dubăsari, a fost Filipenco M. bătut de 4 persoane necunoscute, locuitori ai s. Coșnița, raionul Dubăsari;

- procesul verbal de cercetare la fața locului din 14.03.2019, prin care este fixat locul comiterii faptei și anume în fața și localul ÎI „Nedzelschi Natalia”, unde este fixat că localul este supravegheat cu camere video și au fost ridicate înregistrările video;

- proces verbal de examinare a înregistrărilor video din 08.04.2016 prin care în fișierul 1 se vede că la 14.03.2017 în barul în „Nedzelschi Natalia” din s. Doroțcaia, raionul Dubăsari, în timp ce Filipenco Marin se afla în acest local a fost agresat fizic de Țîgulea Artemie, Darmancev Dumitru;

- Ordonanța de atașare ca corp delict a suportului CD-R (pe care sunt două fișiere);

- Raportul de expertiză medico-legală nr. 90 D din 11.04.2016, potrivit căruia, cet. Filipenco Marian s-a ales cu vătămări coporale sub formă de traumă acută cranio-cerebrală, comoție cerebrală, excoriații pe cap, cotul drept, ambele

mini, echimoză periorbitală pe stîngă, echimoză, excoriații pe mucoasa buzei superioare, care au fost produse cu un corp contondent posibil în circumstanțele indicate și se califică ca vătămări ușoare.

Totodată este de menționat, că mijloacele materiale de probă anexate la cauză, demonstrează prin sine vinovăția inculpaților, aceste mijloace coroborează între ele, identificând faptele infracționale imputate inculpaților. Astfel prin plângerea depusă de către partea vătămată se constată că a fost agresat fizic de mai multe persoane, potrivit raportului de expertiză judiciară medico - legal se concluzionează, că părții vătămate i-au fost aplicate multiple lovituri cu pumnii și picioarele. Or, martorul Leașco Denis indică, că partea vătămată a fost lovită în incinta barului, iar apoi în stradă, fiind la sol era lovit cu picioarele și pumnii de toți 4 inculpați.

Motivându-și soluția, instanța de apel doar a preluat motivarea instanței de fond, mai mult decât atât, cu referire la argumentele procurorului din cererea de apel, aceasta a formulat răspunsuri evazive și neclare.

Menținând sentința, instanța de apel nu a luat în considerație poziția ambiguă a instanței de fond cu privire la temeiul achitării dispuse în privința lui Darmancev Dumitru Dumitru și Mamulat Anatolie Anatolie, or, în dispozitiv îi achită pe motiv că *"fapta nu a fost săvârșită de inculpat,"* iar în descriptiv invocă și alte motive precum *"nu s-a constatat în acțiunile inculpaților existența faptelor infracționale"*.

Prin urmare, prin aceste concluzii contradictorii, acuzarea consideră că, instanța de judecată nu a examinat cauza în limitele învinuirii înaintate (după cum pretinde în descriptiv) fără a face o analiză și apreciere corectă a probelor administrate în mod greșit a adoptat soluția de achitare.

De asemenea, acuzarea constată total nemotivată soluția adoptată, or, instanța în repetate rânduri doar invocată că *"vina nu s-a dovedit,, „probe ale vinovăției nu au fost administrate,, în acțiunile lor nu s-a constatat existența faptelor infracționale, fără însă a da o careva analiză probelor cercetate și circumstanțelor supuse analizei"*.

Astfel, fiind audiată partea vătămată xxxxx a invocat că, *"în momentul cînd a ieșit afară a observat că de asupra sa se aflau toate 4 persoane și consideră că a fost lovit de toți inculpații"*.

În aceeași ordine de idei, acuzarea constată că, atât instanța de fond, cât și instanța de apel, în mod nejustificat a respins declarațiile date și de martorul Leașco Denis, care a declarat că, a observat cum toate 4 persoane îl loveau pe Filipenco cu picioarele și pumnii, în timp ce victima stătea jos la sol.

Prin urmare, în situația analizată se constată că, toți inculpații au acționat în mod coordonat avînd unul și același scop și prin urmare, instanța în mod nejustificat a respins aceste circumstanțe dovedite în ședința de judecată.

Instanța de apel menținând sentința, nu a ținut cont de Hotărîrea Curții Constituționale nr. 25 din 12.08,2021 privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 287 alin. (1) Cod penal, conform căreia au fost declarate neconstituționale cuvintele *"grosolan,, și textul „cinism sau"*.

Astfel, din învinuirea adusă în baza art. 287 alin. (1) și alin. (2) Cod penal, urma să excludă noțiunea de *"grosolan"*, fiind menținute celelalte elemente constitutive ale faptei de huliganism, în privința inculpaților.

Totodată se referă că, deși instanța de fond, condamnă inculpații Țigulea Artemie și Moldovanu Dumitru în baza infracțiunii încriminate, omite să constate fapta comisă de aceștea.

Acuzarea consideră că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de către procuror, astfel încât a repetat eroarea de drept admisă de către instanța de fond și nu a dat apreciere justă suportului probatoriu prezentat de către acuzare, ceea ce denotă că, concluzia instanței de apel este inacceptabilă, deoarece probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în ambele instanțe, facându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces.

6. La recursul declarat, avocatul *Căpățână Ion* în numele inculpaților Țigulea Artemii, Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie, a înaintat referință, prin care pledează pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, considerând că, nu sunt careva temeiuri de a se interveni în decizia instanței de apel.

7. Judecând asupra recursului declarat în baza materialelor din dosar, completul de judecată conchide asupra admiterii acestuia.

Primordial, instanța de recurs va face trimitere la prevederile Legii nr. 246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (în vigoare - art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII din 01.09.2023), prin care s-au operat modificări și la Codul de procedură penală.

În corespundere cu prevederile art. XI. alin. (3) din Legea nr. 246 din 31.07.2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Potrivit dispoziției art. 433 alin. (1) Cod de procedură penală, *dacă este considerat admisibil, un complet din 3 judecători examinează recursul în fond.*

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, judecând recursul, dispune rejudecarea de către instanța de apel în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.*

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea penală și procesul-penală la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din raportarea jurisprudenței naționale la cea a CtEDO rezultă că, în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile ce urmează să le soluționeze instanța de apel, hotărârea acesteia urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, în caz contrar, art. 6 CEDO este încălcat (*hotărârea CEDO Leoni versus Italia*).

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: *dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost evaluate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.*

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale, hotărârea instanței de apel se desființează, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași

instanță de apel, în alt complet de judecată.

Deci, fiind investită cu rezolvarea chestiunilor de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să *expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului/inculpaților și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta/aceștia sau nevinovăția acestuia/acestora*, prevăzut de normele procesual penale.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs menționează că, hotărârea judecătorească a unei instanțe de apel, în esența sa, trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, fără ca actul judecătoresc să poarte un caracter selectiv în favoarea sau defavoarea părților.

Conform art. 414 alin. (1), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, *verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.*

În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, *rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.*

La caz, se atestă că, instanțele de fond au comis erori de drept, reieșind din următoarele.

Este relevant de menționat că, în corespundere cu jurisprudența procesual-penală, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut, și anume cerințelor art. art. 384-397 Cod de procedură penală.

Astfel, sentința se redactează în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

Examinând sentința emisă de către **prima instanță**, se constată că, potrivit descriptivului:

Țigulea Artemie, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, și în baza acestei Legi, i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de amendă 450 (patru sute cincizeci) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 9 000 (nouă mii) lei.

Prin aceeași sentință, **Moldovan Dumitru**, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la 287 alin.(2), lit. b) Cod penal, și în baza acestei Legi, i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de amendă 400 (patru sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 8 000 (opt mii) lei.

Prin aceeași sentință, **Darmancev Dumitru**, a fost achitat de la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Prin aceeași sentință, **Mamulat Anatolie**, a fost achitat de la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

S-a încasat în mod solidar din contul inculpaților Țigulea Artemie și Moldovan Dumitru, în beneficiul *Statului*, suma de 57, 00 (cinczeci și șapte, 00) lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

S-a lăsat fără soluționare acțiunea civilă a lui xxxxx, urmând ca încasarea prejudiciului moral și material să se soluționeze în procedură civilă separată.

Referitor la achitarea lui **Darmancev Dumitru** și a lui **Mamulat Anatolie**, de la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați, instanța de recurs atestă că, prima instanță într-o manieră contradictorie, în cuprinsul hotărârii a enunțat un alt temei de achitare a inculpaților.

Prin urmare, în partea descriptivă a sentinței (f.d. 228, Vol. II) este indicat că: *”(...) se constată lipsa semnelor constitutive, care ar fi putut fi constatate direct la caz din probele menționate, și anume lipsa laturii obiective și a laturii subiective, iar lipsa unor asemenea semne constitutive este egală cu lipsa componentei de infracțiune, iar alte probe ce ar constata implicarea inculpaților Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie în comiterea infracțiunii imputate nu au fost examinate în ședința de judecată, respective învinuirea adusă se constată a fi lipsită de un suport probatoriu în privința acestora”*.

În acest sens, reieșind din prevederile art. art. 394 alin. (3) pct. 2); 396 Cod de procedură penală, *partea descriptivă și dispozitivul sentinței de achitare trebuie să cuprindă enunțarea temeiului pentru achitarea inculpatului*.

Astfel, coroborând normele procesual-penale menționate supra, se conchide că, motivul pe care se întemeiază achitarea în dispozitivul sentinței, nu poate fi diferit de motivul achitării expus în partea descriptivă a sentinței.

Cât privește condamnarea inculpaților **Țigulea Artemie** și **Moldovan Dumitru**, în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, se constată că, prima instanță contrar prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, nu a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, și nici indicarea locului, timpului, modului săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Conform art. 414 alin. (1), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, *verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal*.

În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, *rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător*.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date*.

Examinând actul judecătoresc emis de către **instanța de apel**, se constată că,

aceasta nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (pct. 4.1. din decizie), nu a reacționat în modul prevăzut de Lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată.

În acest sens, instanța de apel, fiind investită conform Legii procesual penale să verifice legalitatea și temeinicia sentinței, a admis ca motivarea să fie expusă într-o manieră nejustificată.

În sensul, jurisprudenței CEDO, se reflectă un principiu legat de buna administrare a justiției, încât hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază (*cauza: Papon împotriva Franței*).

Totodată, întru demonstrarea părților că au fost ascultate, o instanță judecătorească urmează să-și întemeieze motivarea pe argumente obiective și juste încât actul judecătoresc emis, va contribui semnificativ la încrederea justițiabilului în actul de înfăptuire a justiției.

Prin urmare, alegațiile expuse în recurs de către recurent, urmează a fi examinate sub aspectul proporționalității, astfel încât acestuia, indiferent la ce etapă se va afla cauza spre judecare i se va garanta dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, rezonabil și de către o instanță independentă și imparțială.

Astfel, se atestă că, instanța de apel a respins apelul procurorului ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

Instanța de recurs menționează că, instanța de apel ca instanță care la judecarea apelului aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță și care obligatoriu verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, precum și verifică declarațiile și probele materiale examinate, a admis erori esențiale la judecarea apelului declarat, astfel încât a prejudiciat semnificativ calitatea actului judecătoresc emis.

Prin urmare, nu a desființat sentința primei instanțe în partea în care **Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie**, au fost achitați de la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați.

În continuare, verificând legalitatea și temeinicia sentinței, instanța de apel a menținut o hotărâre judecătorească în care, au fost reținute diferite temeuri de achitare, circumstanțe care în esență au prejudiciat semnificativ calitatea înfăptuirii actului de justiție.

De asemenea, și instanța de apel, neîntemeiat a notat că, ”(...) instanța de fond a ajuns corect și în mod justificat la concluzia că, inculpații Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie, urmează a fi achitați, din motiv că nu se constată vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, deoarece în acțiunile ultimilor nu s-a constatat existența faptelor infracționale (f.d. 140, Vol. III)”, pe când în dispozitivul sentinței, pe care l-a acceptat ca fiind emis în corespundare cu Legea, este notat că - *Darmancev Dumitru și Mamulat Anatolie se achită de la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați.*

La fel, lecturând decizia instanței de apel, s-a conchis că, aceasta a lăsat fără o apreciere justă și argumentată declarația martorului Lașco Denis, enunțând că,

”(...) acestea nu coroborează cu celelalte probe administrate în cursul urmăririi penale, cu atât mai mult acestea sunt contrazise de alte probe, nemijlocit prin alte acțiuni procesuale efectuate la caz și anume prin procesul-verbal de examinare a înregistrărilor video din 08.04.2016”.

Instanța de recurs, atestă că, o astfel de motivare reținută la caz nu constituie o motivare amplă, argumentată și justă, or, potrivit declarațiilor martorului Lașco Denis (f.d. 57, Vol.II), acesta a indicat că – *”(...) în bătaie au fost implicați patru băieți prezenți în sală și a văzut careva lovituri cu pumnii și picioarele din partea inculpaților”.*

Referitor la condamnarea inculpaților **Țigulea Artemie** și **Moldovan Dumitru**, în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, se certifică că, instanța de apel fiind obligată în conformitate cu art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței, a admis și a acceptat ca condamnarea inculpaților să fie efectuată, fără descrierea faptei infracționale imputate acestora.

Instanța de recurs notează că, instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

De asemenea, instanța de apel menținând sentința, nu a ținut cont de Hotărârea Curții Constituționale nr. 25 din 12.08,2021 privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 287 alin. (1) Cod penal, conform căreia au fost declarate neconstituționale cuvintele *”grosolan,, și textul „cinism sau”.*

Chestiunile *de fapt* asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile *de drept* se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Generalizând cele expuse supra, se constată în mod lucid că, instanțele de fond nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția.

Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile Legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie și nemijlocit de motivele casării acesteia, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1), pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Completul de judecată

DECIDE :

Se admite recursul procurorului în Procuratura de circumscripție Chișinău,
Tăut Dorina.

Se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2022, în cauza penală în privința lui **Țigulea Artemie xxxxx, Darmancev Dumitru xxxxx, Moldovan Dumitru xxxxx, Mamulat Anatolie xxxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Mânăscurtă Igor